

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р **Юлиан Руменов Ананиев, дм**
Декан на Медицински Факултет, Тракийски Университет,
Доцент в Катедра по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, и
дерматовенерология

На дисертационен труд на **д-р Лиляна Николова Петкова**,
Катедра "Обща и клинична патология и съдебна медицина" – МУ – Варна, Факултет по
медицина, за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето
образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1 „Медицина“,
научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“,

На тема: **„ ЕКСПРЕСИЯ НА Cyclin D1, BCL2, p53 И ДРУГИ
МЕЛАНОЦИТНИ МАРКЕРИ В МАЛИГНЕНИ МЕЛАНОМИ НА КОЖАТА И
МЕЛАНОЦИТНИ НЕВУСИ - СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА
ИМУНОХИСТОХИМИЧНАТА ЕКСПРЕСИЯ, МОРФОЛОГИЧНИЯ ПРОФИЛ И
ЗНАЧИМОСТТА ИМ ЗА ДИАГНОСТИКАТА И ТУМОРНАТА ПРОГРЕСИЯ”**

Научен ръководител: Проф. д-р Богомила Г. Маневска, дмн

Представеният дисертационен труд на д-р Лиляна Николова Петкова е написан на
общо 148 страници и включва частите: въведение, литературен обзор, цел и задачи,
материал и методи, резултати, обсъждане, заключение, изводи, приноси, библиография. В
допълнение неизменна част от така предоставените материали е и автореферата, в който на
общо 108 страници е представена основната част от работата на дисертантката,
публикациите свързани с дисертационния труд и участието и в научни форуми.

Трудът започва с глава „Въведение“, в която д-р Петкова поставя акцент върху
дискутабилните въпроси свързани с меланомите, прогресията им и морфологичните
методи и маркери прилагани при изследването им.

Следва главата „Литературен обзор“, като в нея на общо 42 страници, авторката
задълбочено и поетапно първоначално представя разпространението на пигментните
тумори, етиологията и патогенезата в развитието им. Следва синтетичен анализ на

класификацията на меланоцитните лезии, като са описани повечето от известните видове такива и е използвана последната класификация на СЗО. В отделна подглава са описани методите използвани в рутинната диагностика, както и специфични имунохистохимични маркери, а също и маркери имащи отношение към туморната генеза и биологичното поведение на туморите, в частност значими за пигментните тумори. Главата завършва с кратко заключение и препратка към основните проблеми, които д-р Петкова набелязва за разглеждане и разрешаване в следващите глави.

В главата „Цел и задачи“ д-р Петкова си поставя за цел върху подбрана кохорта от доброкачествени и злокачествени пигментни тумори на кожата, да направи имунохистохимичен анализ на експресията на някои меланоцитни (S100 protein, Melanosome clone HMB45) и немеланоцитни (Cyclin D1, BCL2, p53 protein) маркери с цел да се потърсят сигнификантни разлики, които да позволят изработването на критерии в помощ на морфологичната диагноза, особено за диференциране на граничните лезии и малигнен меланом, и за възможна предикция на биологичното поведение при тези тумори. Описани са подробно пет задачи в пряко отношение с поставената цел.

Следва „Материали и методи“, където д-р Петкова събира и анализира материал от общо 5 години. Представени са 91 пигментни лезии, както следва: 57 доброкачествени меланоцитни невуси, 10 атипични невуса и 24 малигнени меланома (ММ) придружени от клинично-анамнестични данни от биопсични фишове. Декларирано е издадено разрешение от Етичната комисия с номер 91/27.02.2020. Следва описание на методите, включващо: макроскопски анализ и секция на изследвания материал, описание на хистологичната обработка на материалите, както и подробно описание на ИХХ протокол, компоненти и оценка на резултатите. В отделна подглава, авторката описва приложените статистически методи и статистически софтуер.

Глава „Резултати“ е най-обширна и подробно структурираната глава, като в нея дисертантката представя резултатите и анализите от, както следва: демографските показатели и корелации; топографското разпределение на меланоцитните лезии; основните морфологични характеристики на изследвания материал по групи; данните от резултатите на експресията на Cyclin D1, BCL2, p53, S100, HMB 45 и Ki67. В допълнение, в края на главата проведеното изследването върху имунореактивността на всички маркери в трите групи пигментни тумори, демонстрира разлики в експресията между групите, като на база

това са извършени допълнителни изследвания за статистическа значимост като предиктори на малигнен потенциал в два дизайна.

В главата „Обсъждане“ д-р Петкова анализира данните от предходната точка и сравнявайки ги с откритите от нея данни в литературата, прави успешен опит да обясни и разисква резултатите си. Базирайки се на съвременни публикации авторката извежда приликите и разликите, отговаряйки напълно на необходимия анализ-синтез на постигнатите резултати, като обсъждането следва всеки един получен резултат, сравнявайки данните в литературата с резултата от дисертационния труд.

В глава „Заключение“ д-р Петкова обобщава предходните резултати и на база тяхната основа, потвърждава необходимостта от прилагането на изследваните маркери, извеждайки изводите представени и в следващата глава.

Трудът завършва с главите „Изводи“ и „Приноси“, като в тях д-р Петкова представя дванадесет извода, два оригинални научно-приложни приноси и четири потвърдителни приноси.

Дисертационният труд съдържа 41 фигури и 30 таблици. Библиографията включва общо 126 литературни източника, от които 10 на кирилица и 116 на латиница.

Д-р Петкова представя четири пълнотекстови публикации и три участия във форуми.

Въз основа на по-горе изложеното считам, че дисертационният труд на д-р Лиляна Николова Петкова представлява **напълно завършена научна разработка с научно-приложими и диагностично сигнификантни приноси.**

Давам своята положителна оценка и ще гласувам „За“ присъждане на ОНС „доктор“ на д-р Лиляна Николова Петкова в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1 „Медицина“, научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, като призовавам и останалите членове на уважаемото Научно жури да я подкрепят.

гр. Стара Загора
24/1/2022 г.

доц. д-р Юлиан Руменов Ананиев, дм